ל) [תוספתה פ"ה],כ) [מלינו חוששין לקולה עמ"ש רש"י שבת קנה. ד"ה

ושמואלו. ג) להמו פא..

חוששין משום זנות ואיז

חוששין משום קידושין

ר"י ס"ל מ"ד, ה) תוספתל פ"ה ה"ד,

ו) בראשונים הגירסא רבה, ז) [תוספתא פ"ה ע"ש, ושם ליתא תיבות ויורשה

ומטמא לה. ועי רש"ש.ז.

) בדפו"ר לכי, יא) ויבמות

ם (:), יב) בדפו"ר ומשעת.

יג) [עי׳ תוס׳ יבמות כה: ד״ה באומר], יד) [שבת נו.

ושס], טו) [נשנת שס

מד א מיי׳ פ״י מהל׳ גירושין הלכה יז סמג עשין נ טור ש״ע

פסקי רי"ד י ר' יהודה אומר הרי היא

לה"ע סימן קמט סעיף א:

כאשת איש לכל דבר ר׳ מגורשת. פי׳ לא תתייחד עמו אלא בעדים שמא יבא צריכה גט שני לבעילה זו ולקמן בפ׳ הזורק (פה.) פליגי ב״ש וב״ה במגרש את אשתו ולנה עמו רפוודהי ומצרכי לה כ"ה בפונוקי ומצוכי לזו בייו. גט שני ואע״פ שהגט זה אינו גומר אלא לאחר מיתה כיון דאמר מהיום אם מתי למפרע הוא קונה ואינו פוטר הביאה שעשה יה לאחר מיכן הלכך אם יבא עליה צריכה ממנו גט שני: ומה היא באותן . הימים. פי׳ בעל כרחיה הימים. פיי בעל כוחיה פשטא דמתני׳ הכי משמע דקאי אמתני׳ דלעיל דתנן . מהיום אם מתי מעכשיו אם מתי ועלה קאי מה היא באותן הימים שאם נתן . ראובו גט לאשתו באחד בניסן ואמר לה מהיום אם מתי ולא מת אלא בא׳ באייר מה היא כל ימי ניסן יהודה אומר כאשת איי לכל דבריה. פי׳ דקסבר ר יהודה לא קנה הגט אלא בשעת המיתה אבל כל ימי ניסן היא אשתו גמורה . והבא עליה בשגגה מביא אומר מגורשת וכו׳. פי׳ גם ר"י סובר שאין הגט גט אלא בשעת מיתה מיהו כל ימי ניסן לא דיינינן לה כאשח איש נמורה לחייר אלא ספק אשת איש והבא עליה מביא אשם תלוי: עליה מביא אשם החד: תאנא ובלבד שימות פי׳ התם פליג ר׳ יוסי על ר׳ יהודה אכל אם הכריא ולא אותן הימים אשת איש . גמורה היא שהרי בטל מיית הוי גיטא והא קי"ל אין גט לאחר מיתה פי׳ היכי עבדי לה ר׳ יוסי ור׳ יהודה אשת איש כל ימי ניסן אטו כי מיית הוי גיטא והא אין גט לאחר מיתה אלא ודאי למפרע קונה הגט וכיון דלמפרע קונה איגלאי מלתא שכל ימי ניסן היתה מגורשת ולמה מחזיקה ר' יהודה אשת איש גמורה ור' יוסי מחזיקה בספק 6) אמר רבא נעשה כאומר לה מעת שאני בעולם. פי׳ אע״פ שאמר לה מהיום המררי ר׳ יהודות היסי אגן ב... שלא רצה לגרשה אלא לאחר מיתה כדי שלא שאין גט לאחר מיתה אמר . לה מהיום ודי לנו בשעה הגט באותה שעה ולא יהא גט לאחר מיתה הלכד גט לאחו פיומי חיכן אע"ג דאמר לה מהיום לא נתכוון להקנותו לה אלא שעה א' סמוך למיתה ומפני שכל שעה ושעה היא בספק שמא עכשיו ימות ונמצא שזאת היא שעת קנין הגט נחלקו בדבר זה ר' יהודה ור' יוסי דר' יהודה סבר אע"פ

פרש"י דבונות אין שייך לשון חוששין דלכהונה כבר נפסלה שהרי היא גרושה ולתרומה לא מיפסלא בת כהן אלא בביאת עבירה שנבעלה לכותי חלל נתין ממזר ואגב קידושין נקט חוששין ומיהו לרבי אלעזר דאמרים פנוי הבא על הפנויה שלא לשם אישות ® עשאה זונה נקט נמי שפיר חוששין בזנות ומיהו סתמא דתלמודא ביבמות (דף סא:) לא אשכח משנה או ברייתא כרבי אלעזר: אם בן מאי אף. דהני תרי מילי סתרן מהדדי דמי חוששין לונות אין חוששין לקדושין: **תנא** ובלבד שימות. פי׳ בקונטרס הא דקאמר רבי יוסי מגורשת ואינה מגורשת היינו אם מת לבסוף ים ובשעת מיתה הויא מגורשת גמורה כדאמרינן ולכי מיית הוי גיטא אבל אם לא מת איגלאי מילתא דלאו גיטא הוא וחייב חטאת וטעמא דרבי יוסי מפרש הקונטרס בסמוך משום דאין ברירה ולא אמרינן לכשמת הוברר הדבר שמתחלה היו אותן שעות רחוקות מן המיתה והיתה אשת איש בודאי אלא אין ברירה ונחשבה משעת נתינה ועד שעת מיתה ספק גרושה ואין נראה לרבינו יצחק דאי סבר אין ברירה א"כ כי היכי דעד שעת מיתה הויא ספק מגורשת אע"ג שהוברר הדבר לבסוף שאותן שעות היו רחוקות מן המיתה משעת מיתה ואילך נמי לא תהא מגורשת ודאי אע"פ שהוברר הדבר לבסוף שאותה שעה היתה סמוכה למיתה כיון דגשעה שהיה לגט לחול לא היה מבורר ולעיל בריש פרק כל הגט (דף כה:) דייקינן בהדיא ב דיש ברירה כיוז דכי מיית הוי גט ואפילו לא מת מאותו חולי יהיה לנו לומר שתהא מגורשת מספק כל אותם הימים ולא נאמר הוברר הדבר שלא חלו כלל הגירושין ועוד דבפרק בכל מערבין (עירובין לו:) אמר ג דלמ"ד אין ברירה לא חייל עירוב כלל™ ואם כן הכא נמי לא היה להם לגירושין לחול כלל אע"ג דהוברר הדבר

לבסוף על כן נראה לרבינו יצחק דטעמא דרבי יוסי דאמר מגורשת ואינה מגורשת משום דמספקא לן אם החלין הגירושין משעת נתינה כר' מאיר או חלין שעה אחת קודם מיתה כר' יהודה וכן פירש ריכ"ס: אמר רבה באומר מעת שאני בעולם. פיי בקונטרס שאמר בפירוש הרי זה גיטך מעת שאני בעולם ומילתא באפי נפשיה היא ולא קאי ארישא אהרי זה גיטך מהיום אם מתי דהתם לכולי עלמא מגורשת משעת נחינה ואין נראה לר"ת דלישנא דמה היא באותן הימים משמע דקאי אמאי דאיירי לעיל ועוד אומר רבינו ילחק דבתוספתא (פ״ה ה״ד) בהדיא משמע דקאי אמהיום אם מתי דקתני הרי זה גיטך מהיום אם מתי מחולי זה הימים שבינתים בעלה זכאי במליאתה כו' ומייתי פלוגתא דהנך תנאי דבסמוך ונראה לר"ת כמו שכתב בפי' רבינו חננאל נעשה כאומר בכ"ף מעת שאני בעולסיגי כלומר מהיום דקאמר ז היינו מחיים שדעתו לאחר הגט כל מה שיוכל רק שיחול מחיים שעה אחת סמוך למיתחו ואע"ג דקאי ארישא אמהיום אם מתי פריך שפיר והא אין גט לאחר מיתה כיון דקתני הרי היא כאשת איש לכל דבריה א"כ אין גט חל משעת נחינה אלא לאחר מיתה אע"ג דאמר מהיום וכן ר' יוסי דאמר מגורשת ואינה מגורשת ח אינה מגורשת ודאי אלא משעת מיתה ואילך והא אין גט לאחר מיתה וא"ת והא דאמרידי כל היולא למלחמת בית דוד גט כריתות כותב לאשתו ופירש בקונטרסייי שהיה כותב גט על תנאי

כאשת איש לכל דבריה רבי יוםי אומר מגורשת ואינה מגורשת: גמ' ת"ר ¢ראוה שנתייחדה עמו באפילה או שישנה עמו תחת מרגלות הממה אין חוששין שמא נתעסקו בדבר אחר יוחוששין משום זנות ואין חוששין משום קדושין רבי יוםי ברבי יהודה אומר אף (חוששין משום קידושין מאי קאמר אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה ה"ק ראוה שנבעלה חוששין משום קידושין נתן לה כספים חוששין משום זנות דאמרי' באתננה נתן לה ואין חוששין משום קידושין רבי יוםי בר' יהודה אומר אאף בזו חוששין משום קירושין כמאן אזלא הא דאמר בה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מחלוקת כשראוה שנבעלה אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אין צריכה הימנו גם שני כמאן כדברי הכל מתקיף לה אביי מידי כספים קתני אלא אמר אביי ה"ק ראוה שנבעלה חוששין משום זנות ואין חוששין משום קידושין ר' יוםי ברבי יהודה אומר אף חוששין משום קירושין כמאן אזלא הא דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת כשראוה שנבעלה אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אין צריכה הימנו גם שני כמאן כר' יוםי בר' יהודה מתקיף לה רבא א"כ מאי אף אלא אמר רבא ה"ק סרבי יוםי בר רבי יהודה אומר אף לא ראוה שנבעלה חוששין משום קידושין כמאן אזלא הא דאמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן מחלוקת כשראוה שנבעלה אבל לא ראוה שנבעלה דברי הכל אינה צריכה הימנו גם כמאן דלא כחד: מה היא באותן הימים רבי יהודה אומר כאשת איש לכל דבריה ר' יוםי אומר מגורשת ואינה מגורשת: תנאס ובלבד שימות ולכי מיית הוי גיטא והא קיימא לן דאין גט לאחר מיתה אמר ירבה באומר מעת שאני בעולם: תנו רבנן ימים שבינתים בעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה

ראורה שנתייחדה עמו באפילה. בהזורק (לקמן דף פה.) תנן

המגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי ובסמוך מייתי לה" ה"ה נתייחדה עמו באפילה כדמשמע הכא: בתן דה כחפים

חוששין משום זנות. אן פי׳ אפילו ראוה שנגעלה כיון שנתן לה כספים

כיון שלא מת מיד אלא . חיה עד א' באייר הוברר הדבר שכל חודש ניסן היתה אשת איש גמורה ולא קנה הגט אלא באותה שעה שהיתה סמוכה וויה עם א. באייה והיבור והובו שכל וחוד שנים ויהוו אם שמהור אם שמהור את קבו הכם החוד בהיהור בספק הכם עליה מבייה למיתה וקסבר רי יהודה יש ברירה ורי יוסי סבר אין ברירה אלא כיון שבשעה הצעילה היה הדבר בספק הכש עליה מביית אשם תלוי שכפי המעשה שבאותה שעה אנו דנין אותו ואע״פ שמתברר לאחר מיכן שאין זו שעת קנין הגט לא סמכינן

כחשת חיש. והבח עליה במזיד בחנק ובשוגג בחטחת וחע"ג דמת מאותו חולי לפי שלא גירשה אלא סמוך למיתה ובגמ' מוקי לה באומר לה במסירת הגט הרי זה גיטך והתגרשי בו מעת שאני בעולם אם מתי הלכך רבי יהודה סבר סמוך למיתה הוא דהוי גט ומקמי הכי

אשת איש היא ורבי יוסי סבר מכי יהב לה גיעה כל שעתה מספקה לן במעת שאני בעולם הלכך ספיקא היא והבא עליה באשם תלוי: גמ' נדבר אחר. בתשמיש: וחוששין משום זנות. שמא בא עליה ולקמן פריך מאי קאמר: ואין חוששין. שמח בעל לשם קידושין להצריכה גט שני: מחי קחמר. קתני חין חוששין שמא נתעסקו בדבר אחר מני וחוששין משום זנות: חוששין משום קידושין. ולריכה גט שני משום קדושין ואין כאן טעם גט ישן (כ) שכבר מסרו לה קודם לכן אלא טעם קידושין הללו מלריכין אותה גט: נתן לה כספים. אחר בעילה: חוששין משום ונות. כלומר תולין ביאה זו בזנות: ואין חוששין לקדושין. להלריכה גט דחי לשם קדושין בעל לא הוה יהיב לה אמנן. והאי חוששין דזנות לאו דווקא דמאי חששא איכא אי משום כהונה הא גרושה היא ונפסלה ואי לתרומה בת כהן לא מיפסלא אלא בביאת עבירה כגון כותי חלל נתין וממזר והנך דמפרשי ביבמותה ובקדושיום אלא איידי דנקט אין חוששין בסיפא נקט לשון חוששין ברישה: חף בוו. שנתן לה כספים חוששין משום קידושין דלמא הני כספים לאו אתנן נינהו אלא מתנה: כמאן אולא הא. דאוקי רבי יוחנן בהזורק (ג) מחלוקת ב"ש וב"ה במגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי דמלרכי לה ב"ה גט שני בשראוה שנבעלה אבל לא ראוה לא חיישינן: כמאן כדברי הכל. דבין לת"ק בין לר' יוסי אמרינן היכא דלא ראוה לא חיישינן והיכא דראוה חיישינן אי לאו משום כספים: מידי כספים התני. אי אתנייה לתנא כספים לא הוה טעי בגירסא למינשייה

לגמרי: אף חוששין. לקמיה פריך

מאי אף: כמאן אולא הא. דאוקי

ר׳ יוחנן אליבא דב״ה דהיכא דראוה

לריכה גט: כרבי יוסי בר' יהודה. ומממא דאילו לת״ק לא נחלקו בית שמאי ובית הלל בדבר זה דלא שביק ב"ה וסתים כב"ש אבל רבי יוסי סבר לה כרבי יוחנן ולא כמאן דמוקי פלוגחייהו אף בשלא ראוה שנבעלה דהא הכא כי לא ראוה כולהו מודו דלא חיישינן: מאי אף. דהא חששא דונות לאו דווקא חששא אלא קולא היא לומר תולין אותה בונות ואין חוששין לקידושין ור׳ יוסי הוה ליה למימר חוששין לקידושין ואין תולין להקל בזנות: אף לא ראוה כו'. דכיון שראוה שנתיחדה עדי היחוד הן הן עדי ביאה דכיון דגייסי אהדדי חוששין לביאה: דלא כחד. דאי לת"ק אפי׳ ראוה נמי האמר תולין בזנות ואינה לריכה גט ואי לרבי יוסי כי לא ראוה נמי קאמר חוששין וסבירא ליה כמאן דמוקי התם פלוגתייהו בשלא ראוה וקמלרכי לה ב"ה גט: תנא ובלבד שימות. אבל אי לא מת איגלאי מלתא דלאו גיטא הוא וחייב חטאת: ופרכינן בין לר' יוסי דמשוי לה אשת איש ספק בין לרבי יהודה דמשוי לה אשת איש ודאי יולכי מיית היכי הוי גיטא הא לדידהו לא הוי גט למפרע משעת מסירה אם כן לא הוי גט עד לאחר מיתה: ומשני אמר רבה. מתני' לאו באומר מהיום אם מתי דההיא ודאי לכי מיית איגלאי מילתא דהוי גט משעת נתינה והבא עליה פטור אלא באומר מעת שאני בעולם להוי גט הלכך לרבי יהודה סמוך למיתה חייל גיטא ומעיקרא אשת איש היא ורבי יוסי סבר משעת נתינה מספקא לן דלמא זו היא שעה הסמוכה למיתה והוי גט ספק ואע"ג דחיי טפי אין ברירה: שבינתים. בין נתינה למיתה:

ומטמא דר' יוסי אית ליה זמנו של שטר מוכיח עליו והכא מספקא ליה היינו טעמא דאם מתי מספקא ליה אי הוה כמפרש בהריא רוקא בשעה אחרונה שהוא בעולם ועוקר הזמן הכתוב בגט. לשכ"6. T. לא בשביל שיחול הגט לאלתר קאמר [אלא]. מוס' הלש"ש. ח. דמספקא ליה אי מהיום ממש קאמר או מעת שאני בעולם קאמר. לש"ש סימן ד'.

גליון הש"ם תום' ד"ה נתו לה כספי' ומם יו הנון לה כספי וכו' עשאה זונה נקמ. ע' יצמות ד' סט ע"א תד"ה

הגהות הב"ח

לא פוסלין:

(מ) גם' ר' יוסי ברבי יהודה אומר מף בזו מוששין: (ב) רש"י ד"ה מוששין וכו' גט ישן נ"ב לקמן דף עט ע"ב: (ג) ד"ה כמאן וכו' באורק נ"ב דף פא:

הגהות מהר"ב רנשבורנ

א] תום' ד"ה נתן לה כספים חוששין משום זנות פי׳ אפילו ראוה וכו׳ עד סופו. עיין סנהדרין ד' נ ע"ב תוס' ד"ה ת"ל ובת כהן וכו' ושוב ראיתי בספר מחנה ראובן ביבמות ד' סא מ"ל ממד בזה:

מוסף רש"י

באשת איש. אם כהן הוא אוכלת בתרומה ואם זינתה בחנק. (לעיל כה:). מחלוקת כשראוה שנבעלה. נ"ש סגרי אדס עושה בעילתו בעילת זנות וכל כמה דלא אמר הריני בועל לשם קדושין לא אמרינן לשם קדושין בעל וב"ה סברי אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ולקמו

מוסף תוספות

א פלונחא דר"ש ור"ה נתייחד וכו׳. מרדכי סי׳ תכה. ר לרכי יהודה. מומ׳ לו להיות גט אלא ע״י. מום׳ הכח״ש. ג. ולעניון מתנה אדם על עירובו. מתנה אדם על עירובו. רשנ"6. T. כל היכא לשנייך ביה דין ברירה. לשנ״6, ה. 'מהיום' עיקר ו'אם מתי' תנאה, ולכי מאית. לקנ״ל, ו. [ד]אם מתי עיקר ומיהו דוקא אם מת, אבל אם נתרפא לא, דהא אפי׳ הוי 'מהיום' מילתא למפרע דלא חל ׳ובלבד שימות׳, ולר׳ יוסי דוקא איצטריך למיתני הכי ולפי פירוש זה ר' יוסי נמי אית ליה ברירה וכו' ואע"ג

אברירה אלא כשעת הבעילה אנו דנין אותו ואין זה דומה לספק חלב המתחייב אשם תלוי ואם מתברר לאחר מיכן מביא חטאת דהתם אם אצלו היה ספק היה יכול להתברר מאחרים אבל זה הספק אין אדם בעולם שיכול לברירו שמי יודע אם ימות מיד ותהיה זו השעה של קנין הגט או לא ימות מיד הלכך אע"פ שהוברר לאחר מיכן שלא מת מיד לא סמכינן אברירה אלא כעת הבעילה אנו דנין אותו והכי אמרי' לעיל בפ' כל גט בגמ' דבברירה פליגי רבי יוסי ורבי יהודה דלרבי יהודה יש ברירה ולרבי יוסי אין ברירה: ת"ר ימים שבינתיים בעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה